

УДК: 338.1:366

**МОЛОДІЖНІ ІНІЦІАТИВИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЦИРКУЛЯРНОЇ
ЕКОНОМІКИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

*Анастасія КОВАЛЕНКО, студентка,
Відокремлений підрозділ «Боярський фаховий коледж»
Національного університету біоресурсів і
природокористування України, м. Київ, Україна*

Сучасні екологічні та економічні виклики висувають гостру потребу переходу від лінійної моделі споживання до циркулярної економіки. Молодь, як найбільш динамічна та інноваційна частина суспільства, відіграє ключову роль

у формуванні нової культури ресурсокористування, розвитку екологічних ініціатив та впровадженні практик сталого розвитку. Зміни клімату, виснаження природних ресурсів та наслідки військових дій в Україні посилюють важливість екологічної свідомості та участі молодого покоління у трансформаційних процесах.

Поняття та принципи циркулярної економіки. Циркулярна економіка базується на збереженні ресурсів, повторному використанні матеріалів, переробці та мінімізації відходів. На відміну від традиційної лінійної моделі, що передбачає «взяти – використати – викинути», циркулярна модель формує замкнені виробничо-споживчі цикли.

Рис.1. Основні принципи циркулярної економіки

Роль молоді у впровадженні принципів циркулярної економіки. Молодь стає рушійною силою змін завдяки: високому рівню екологічної свідомості та готовності до інновацій; активній участі у волонтерських екологічних рухах; здатності швидко адаптуватися до нових моделей поведінки; створенню освітніх, соціальних і технологічних ініціатив.

Саме молоді люди найчастіше стають авторами та учасниками проєктів, що спрямовані на зміну культури поводження з відходами, розвиток екологічного підприємництва та впровадження сталих практик в університетських громадах.

Молодіжні ініціативи як інструмент розвитку циркулярної економіки.

Приклади ефективних напрямів:

- Сортування та повторне використання ресурсів (Zero Waste ініціативи).
- Освітні кампанії, тренінги, воркшопи з екологічної тематики.
- Створення еко-лабораторій та молодіжних інкубаторів інновацій.
- Розвиток платформ обміну речами (Swar-проекти).
- Участь у міжнародних програмах сталого розвитку.
- Волонтерські екологічні акції та місцеві ініціативи.
- Створення біоматеріалів та інновацій у переробці відходів.

Такі проекти демонструють здатність молоді генерувати реальні зміни та створювати сталу інфраструктуру у громадах та освітніх просторах.

Освітнє середовище як основа формування екологічної культури. Освітні заклади мають стратегічне значення для розвитку екологічної свідомості. Вони забезпечують: формування компетентностей сталого розвитку; можливість реалізації студентських проектів; взаємодію з міжнародними екологічними організаціями; залучення студентів до досліджень та експериментальних ініціатив; розвиток культури відповідального споживання та управління ресурсами.

Приклади високоефективних молодіжних ініціатив:

- «Zero Waste Campus» – створення інфраструктури сортування відходів, зменшення використання одноразового пластику, компостування органічних відходів.

- «Еко-лабораторії» – дослідження біополімерів, розробка альтернатив пластику на основі природних рослинних матеріалів, створення біорозкладних виробів.

- «Green Swar» – студентські платформи обміну речами, що підтримують усвідомлене споживання та допомагають особам, які постраждали від війни.

- Екогрантові програми – залучення фінансування для реалізації інноваційних рішень у сфері циркулярної економіки.

Ці ініціативи поєднують екологічний, соціальний та освітній ефекти, формуючи сталий вплив на громаду.

Вплив молодіжних ініціатив на сталий розвиток. Результати участі молоді у розвитку циркулярної економіки проявляються у зниженні кількості змішаних відходів; збільшенні обсягів переробки ресурсів; формуванні екологічної поведінки у студентських спільнотах; підвищенні екологічної грамотності населення; створенні нових стартапів та інноваційних продуктів; підтримці соціально вразливих груп через екозаходи; розвитку партнерств між університетами, громадами та бізнесом.

Молодіжні ініціативи стають фундаментом для довгострокових змін і є важливим компонентом екологічної трансформації.

Молодіжні ініціативи є ключовим інструментом розвитку циркулярної економіки та формування сталого суспільства. Вони поєднують інноваційність, екологічну відповідальність та соціальний вплив. Саме активна позиція молоді здатна забезпечити екологічну трансформацію, створити нові підходи до використання ресурсів та сприяти сталому розвитку держави у післявоєнний період. Розширення підтримки молодіжних ініціатив має стати стратегічним пріоритетом як для освітніх закладів, так і для органів влади та бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Zavos, S., Lehtokunnas, T. & Pyyhtinen, O. The (missing) social aspect of the circular economy: a review of social scientific articles. *Sustain Earth Reviews* 7, 11 (2024). URL: <https://sustainableearthreviews.biomedcentral.com/articles/10.1186/s42055-024-00083-w>.
2. Tambovceva T. T., Melnyk L. H., Dehtyarova I. B., Nikolaev S. O. Circular Economy: Tendencies and Development Perspectives. *Mechanism of Economic Regulation*. 2021. № 2. С. 33-42. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85156>
3. Яценко О. М. Циркулярна економіка як незворотній глобальний мегатренд та драйвер сталого розвитку України. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2022. № 11-12. С. 131-143. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/45258>.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЛЕЙБНИЦ-ІНСТИТУТ АГРАРНОГО РОЗВИТКУ
В КРАЇНАХ З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ (НІМЕЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК ВАЙЄНШТЕФАН-ТРИЗДОРФ (НІМЕЧЧИНА)
СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ (СЛОВАЧЧИНА)
ЛАТВІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУК ПРО ЖИТТЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ (ЛАТВІЯ)

Факультет аграрного менеджменту

**Кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності**

МАТЕРІАЛИ

**VI Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених**

**«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»**

04 листопада 2025 р.

Київ - 2025

УДК 338.43.01/.01 (075.8)

Науково-редакційна колегія:

Організаційний комітет:

ТОНХА Оксана – проректор з наукової роботи та інноваційної діяльності НУБіП України, д.с.-г.н., професор, голова оргкомітету

ОСТАПЧУК Анатолій – в.о. декана факультету аграрного менеджменту, к.е.н., доцент, співголова оргкомітету

ШЛАУДЕРЕР Ральф – керівник Міжнародної школи Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Міжнародний представник факультету сільського господарства, Представник з питань міжнародних освітніх програм і співпраці, доктор наук, професор, співголова оргкомітету

ГОРСЬКА Єлена – декан факультету економіки та менеджменту Словацького аграрного університету в Нітрі, доктор наук, професор, співголова оргкомітету

ПЕРЕХОЖУК Олександр – старший науковий співробітник Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою, PhD, професор, співголова оргкомітету

ЗЕВЕРТЕ-РІВЗА Сандія – дослідник Латвійського університету наук про життя та технологій, PhD, доцент, співголова оргкомітету

Члени оргкомітету:

КОВТУН Олена – завідувач кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, к.е.н., доцент;

БАСЮК Дарія – професор кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, д.е.н., професор

ЖЕМОЙДА Олександр – д.е.н., професор

ІБАТУЛЛІН Марат – д.е.н., професор

МОСТЕНСЬКА Тетяна – д.е.н., професор

ГОЛОМША Наталія – к.е.н., доцент

ДАВИДЕНКО Володимир – к.е.н., доцент

ДІБРОВА Лариса – к.е.н., доцент

КОВАЛЕНКО Наталія – к.е.н., доцент

КОЛЕСНИК Максим – к.е.н., доцент

КОСТЮК Ольга – к.е.н., доцент

КУЗЬМЕНКО Сергій – к.е.н., доцент

РАЛКО Олександра – к.е.н., доцент

ТЮРІНА Альона – к.е.н., доцент

ЧОРНЕНЬКА Людмила – к.е.н., доцент

ЯНЧЕВСЬКИЙ Руслан – к.е.н., доцент

ФАЙЧУК Олександр – к.е.н., доцент, секретар оргкомітету

МІЩЕНКО Іван – к.е.н., доцент, відповідальний за випуск збірника тез

Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради факультету аграрного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України (*протокол №4 від 20 листопада 2025 р.*).

«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених, 04 листопада 2025 р. – К.: НУБіП України, 2025. – 245 с.

У збірнику представлені результати дослідження проблем сучасного менеджменту в умовах воєнного стану та інтеграції України до ЄС. Видання розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, практиків і всіх тих, хто цікавиться питаннями сучасних підходів до управління підприємствами і національним господарством.

Матеріали викладені в авторській редакції. Відповідальність за достовірність поданої інформації несуть автори.

© Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, факультет аграрного менеджменту НУБіП України, 2025

© Автори